

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки
та психології

О. В. Пономаренко

« 26 » серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
блоку освітніх компонентів вільного вибору студента в межах спеціальності

освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
спеціальності 012 Дошкільна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Шульга Л. М., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дошкільної та
початкової освіти

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри дошкільної та початкової
освіти

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Л. О. Сущенко

А. Ф. Курінна

Зв'язок з викладачем: Viber, телеграм (050-484-55-18)

E-mail: lnshulga@ukr.net

Сезн ЗНУ повідомлення: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Телефон: 050-484-55-18

Інші засоби зв'язку: lnshulga@ukr.net

Кафедра: кафедра дошкільної та початкової освіти, VIII к., ауд. 103

1. Опис навчальної дисципліни

Мета курсу – сформувати у здобувачів освіти систему знань про закономірності, принципи та сучасні підходи до розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку в процесі образотворчої діяльності; розвинути у студентів уміння організовувати художньо-творчу діяльність дітей, добирати та застосовувати традиційні й інноваційні методи і техніки зображення, створювати розвивальне предметно-просторове середовище; виховати професійно-педагогічну готовність до підтримки дитячої креативності, індивідуальності та самовираження засобами образотворчого мистецтва.

Навчальний курс сприяє опануванню майбутніми педагогами теоретичних знань про особливості розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку у процесі образотворчої діяльності; практичних умінь з організації та проведення занять з використанням традиційних і нетрадиційних технік зображення; навичок добору дидактичного матеріалу, створення розвивального середовища для формування дитячої креативності; здатності застосовувати інноваційні методики та цифрові засоби у художньо-творчому розвитку дітей; досвіду підтримки індивідуальності, самовираження й емоційного благополуччя дошкільників через мистецьку діяльність.

Студенти вивчають основи художньо-педагогічної діяльності у сфері дошкільної освіти, теоретико-методичні засади розвитку творчих здібностей дітей у процесі образотворчої діяльності, особливості використання традиційних і нетрадиційних технік зображення, методику організації занять та інтеграції мистецького компонента в освітній процес, принципи створення розвивального предметно-просторового середовища, а також набувають умінь підтримувати індивідуальність і креативність дошкільників.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	30 год	4 год
Практичні заняття	20 год	4 год
Самостійна робота	100 год	142 год
Консультації	Відповідно до графіка: https://cutt.ly/KejOkOLb	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16166	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності / Результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. КС 2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). КС 11. Здатність до розуміння природи і психологічних закономірностей формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності. КС 12. Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва. КС 14. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням особливостей компетентнісного, діяльнісного, інтегративного підходу та застосуванням ігрових методів в організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. ПР 2. Інтерпретувати зміст і вимоги Базового компонента дошкільної освіти та варіативних програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення. ПР 5. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання у розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. ПР 8. Володіти вміннями і навичками, необхідними для реалізації Базового компонента дошкільної освіти та чинних освітніх програм; визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. ПР 12. Володіти засобами, методами, методиками і технологіями навчання й виховання з метою формування гармонійно розвиненої особистості дитини раннього і дошкільного віку.	Інтерактивні методи: Дискусії та обговорення, брейнстормінг, метод кейсів, ігрові методи: використання педагогічних ігор для розвитку уяви та творчого мислення. Практичні методи: виконання творчих завдань: Малювання, створення колажів, аплікацій, декоративних виробів; майстер-класи; розробка та реалізація групових або індивідуальних творчих проєктів. Теоретичні методи: лекції з елементами наочності; евристична бесіда; аналіз прикладів. Технологічні методи: використання ІКТ, цифрові платформи для створення графіки, інтерактивні дошки, освітні додатки для візуального мистецтва; аудіовізуальні матеріали, відеоуроки, віртуальні галереї, інтерактивні презентації. Методи стимулювання творчості: метод асоціацій; метод інверсії; метафоричний підхід. Рефлексивні методи: аналіз дитячих робіт, самоаналіз і зворотний зв'язок.	Поточні контрольні заходи: виконання практичних завдань, експрес-контролі. Підсумкові контрольні заходи: ІДЗ, залік (тестування на СЕЗН Moodle)

3. Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади розвитку творчих здібностей у дошкільному віці*****Тема 1. Творчість і креативність: психологічні та педагогічні підходи***

Поняття «творчість» і «креативність» у сучасній науці. Основні психологічні теорії творчості (З. Фрейд, Ж. Піаже, Л. Виготський, Дж. Гілфорд, Е. Торранс). Педагогічні концепції розвитку творчих здібностей дітей. Творчість як базова складова дошкільної освіти.

Тема 2. Вікові особливості розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку

Сенситивні періоди розвитку креативності у дошкільному віці. Особливості сприйняття, уяви та мислення дітей 3–6 років. Роль гри у формуванні творчих здібностей. Взаємозв'язок креативного розвитку з мовленнєвим, емоційним та соціальним становленням дітей.

Тема 3. Образотворча діяльність у системі мистецької освіти дошкільників

Місце образотворчої діяльності у Базовому компоненті дошкільної освіти та її значення для розвитку дитини. Види образотворчої діяльності: малювання, ліплення, аплікація, конструювання, які забезпечують пізнання та комунікацію дитини із навколишнім світом. Інтегративний характер образотворчості у дошкільному віці.

Тема 4. Традиційні техніки зображення як основа художнього розвитку дитини

Класифікація традиційних технік (малювання олівцем, фарбами, аквареллю, гуашшю, пластиліном, аплікація). Особливості їх засвоєння у різні вікові періоди. Педагогічні умови формування навичок зображувальної діяльності. Значення традиційних технік для розвитку дрібної моторики, уваги, просторової уяви, художнього смаку та емоційної виразності дітей.

Змістовий модуль 2. Колір у творчому розвитку дітей дошкільного віку***Тема 5. Колір як засіб пізнання, вираження та розвитку у дошкільному віці***

Значення кольору як одного з провідних засобів пізнання світу та художньо-творчого самовираження дитини. Вплив кольору на розвиток сенсорних відчуттів, формування естетичного смаку, розвиток емоційної сфери та уяви дошкільників. Стимулювання пізнавальної активності і цілісного розвитку особистості через кольорові враження.

Тема 6. Психологія кольору: вплив на емоційний стан і творче мислення дітей

Особливості сприйняття кольору дітьми дошкільного віку. Вплив різних кольорових відтінків на емоційний стан, поведінку, настрій і творчу активність. Педагогічний потенціал кольорових асоціацій для створення позитивного емоційного фону під час образотворчої діяльності.

Тема 7. Колір у народному та сучасному мистецтві: педагогічний потенціал

Традиційне використання кольору в українському народному мистецтві (вишивка, писанкарство, декоративний розпис, ткацтво) та його трактування у сучасних художніх практиках. Значення ознайомлення дітей із культурними зразками для розвитку естетичного смаку, художнього бачення та креативного мислення.

Тема 8. Колористичні вправи й ігри у дошкільній художньо-творчій діяльності

Використання вправ та ігор для формування кольорового сприйняття і розвитку уяви. Роль ігрових методів у засвоєнні знань про кольори, відтінки, поєднання та гармонію. Приклади інтерактивних занять, що сприяють розвитку творчої активності та позитивного емоційного досвіду.

Тема 9. Використання кольору в інтегрованих освітніх проєктах (STEM/STEAM/STREAM)

Інтеграція кольору в міждисциплінарні освітні проєкти. Роль кольору у поєднанні мистецького, природничого, математичного та технологічного компонентів. Використання кольору як інструмента пізнання світу, розвитку творчого мислення та формування ключових компетентностей дошкільників.

Змістовий модуль 3. Нетрадиційні техніки зображення у художньо-творчому самовираженні дітей

Тема 10. Нетрадиційні художні матеріали та техніки: класифікація і педагогічний потенціал

Поняття нетрадиційних технік, їх історія та значення в розвитку дитячої творчості. Ознайомлення з різними видами нетрадиційних матеріалів і технік, класифікація за складністю, матеріалом та способом виконання. Педагогічні можливості цих технік для розвитку креативності, уяви та експериментальної діяльності дітей. Свобода самовираження, емоційне розвантаження та підвищення самооцінки дітей у процесі творчості.

Тема 11. Використання природних матеріалів як засобів малювання в художній творчості дітей

Використання природних матеріалів художній творчості. Розвиток тактильних відчуттів, дрібної моторики, фантазії та уяви через експериментування з різними фактурами. Педагогічні аспекти організації занять із природними матеріалами для формування емоційної та художньої чутливості дітей.

Тема 12. Графічні експериментальні техніки в дитячій творчості

Монотипія, кляксографія, графографія та інші графічні експерименти. Розвиток спостережливості, нестандартного мислення та креативності дітей через експериментальні підходи до створення зображень. Методи організації практичної роботи для стимулювання художньої самостійності та уяви.

Тема 13. Аплікаційно-колажні техніки з використанням різних матеріалів

Використання аплікації та колажу для розвитку художнього смаку та просторового мислення дітей. Особлива увага приділяється застосуванню вторинних та відкидних матеріалів у творчості, що сприяє екологічній свідомості та креативності. Розвиток композиційного мислення, моторики та здатності до самовираження через роботу з матеріалом.

Тема 14. Техніки з використанням тканини, ниток, відбитків, штампів

Практичні прийоми використання нестандартних матеріалів для створення художніх образів. Розвиток координації рухів, сенсорного сприйняття та творчого самовираження дітей.

Тема 15. Інноваційні форми роботи з нетрадиційними техніками у дошкільній освіті

Сучасні підходи до організації занять з використанням нетрадиційних технік, включаючи дистанційні та змішані форми навчання. Використання ігрових методів. Проектна діяльність. Інтегровані форми роботи. Big Art як стимулювання креативності у самовираженні дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади розвитку творчих здібностей у дошкільному віці				
Лекція 1	Тема. Творчість і креативність: психологічні та педагогічні підходи	2	2	1 раз на тиждень
Самостійна робота*	Поняття «творчість» і «креативність» у сучасній науці. Основні психологічні теорії творчості (З. Фрейд, Ж. Піаже, Л. Виготський, Дж. Гілфорд, Е. Торранс).	8	8	

	Педагогічні концепції розвитку творчих здібностей дітей. Творчість як базова складова дошкільної освіти.			
Лекція 2	<i>Тема. Вікові особливості розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку</i>	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 1	Сенситивні періоди розвитку креативності у дошкільному віці. Особливості сприйняття, уяви та мислення дітей 3–6 років. Роль гри у формуванні творчих здібностей.	2	-	1 раз на два тижні
Самостійна робота*	Взаємозв'язок креативного розвитку з мовленнєвим, емоційним та соціальним становленням дітей.	6	10	
Лекція 3	<i>Тема. Образотворча діяльність у системі мистецької освіти дошкільників</i>	2	2	1 раз на тиждень
Самостійна робота*	Місце образотворчої діяльності у Базовому компоненті дошкільної освіти та її значення для розвитку дитини. Види образотворчої діяльності: малювання, ліплення, аплікація, конструювання, які забезпечують пізнання та комунікацію дитини із навколишнім світом. Інтегративний характер образотворчості у дошкільному віці.	8	8	
Лекція 4	<i>Тема 4. Традиційні техніки зображення як основа художнього розвитку дитини</i>	2	-	1 раз на тиждень
Самостійна робота*	Класифікація традиційних технік (малювання олівцем, фарбами, аквареллю, гуашшю, пластиліном, аплікація). Особливості їх засвоєння у різні вікові періоди. Педагогічні умови формування навичок зображувальної діяльності. Значення традиційних технік для розвитку дрібної моторики, уваги, просторової уяви, художнього смаку та емоційної виразності дітей.	8	10	
Змістовий модуль 2. Колір у творчому розвитку дітей дошкільного віку				
Лекція 5	<i>Тема. Колір як засіб пізнання, вираження та розвитку у дошкільному віці</i>	2	2	1 раз на тиждень
Практичне заняття 2	Значення кольору як одного з провідних засобів пізнання світу та художньо-творчого самовираження дитини. Вплив кольору на розвиток сенсорних відчуттів, формування естетичного смаку, розвиток емоційної сфери та уяви дошкільників. Стимулювання пізнавальної активності і цілісного розвитку особистості через кольорові враження.	2	-	1 раз на два тижні
Самостійна робота *		6	8	
Лекція 6	<i>Тема. Психологія кольору: вплив на емоційний стан і творче мислення дітей</i>	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 3	Особливості сприйняття кольору дітьми дошкільного віку. Вплив різних кольорових	2	-	1 раз на два тижні

Самостійна робота*	відтінків на емоційний стан, поведінку, настроїв і творчу активність. Педагогічний потенціал кольорових асоціацій для створення позитивного емоційного фону під час образотворчої діяльності.	6	10	
Лекція 7	Тема. Колір у народному та сучасному мистецтві: педагогічний потенціал	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 4	Традиційне використання кольору в українському народному мистецтві (вишивка, писанкарство, декоративний розпис, ткацтво) та його трактування у сучасних художніх практиках. Значення ознайомлення дітей із культурними зразками для розвитку естетичного смаку, художнього бачення та креативного мислення	2	-	1 раз на два тижні
Самостійна робота *		6	10	
Лекція 8	Тема. Колористичні вправи й ігри у дошкільній художньо-творчій діяльності	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 5	Використання вправ та ігор для формування кольорового сприйняття і розвитку уяви. Роль ігрових методів у засвоєнні знань про кольори, відтінки, поєднання та гармонію. Приклади інтерактивних занять, що сприяють розвитку творчої активності та позитивного емоційного досвіду.	2	-	
Самостійна робота *		6	10	
Лекція 9	Тема. Використання кольору в інтегрованих освітніх проєктах (STEM/STEAM/STREAM)	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 6	Інтеграція кольору в міждисциплінарні освітні проєкти. Роль кольору у поєднанні мистецького, природничого, математичного та технологічного компонентів. Використання кольору як інструмента пізнання світу, розвитку творчого мислення та формування ключових компетентностей дошкільників.	2	-	
Самостійна робота *		6	10	
Змістовий модуль 3. Нетрадиційні техніки зображення у художньо-творчому самовираженні дітей				
Лекція 10	Тема. Нетрадиційні художні матеріали та техніки: класифікація і педагогічний потенціал	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 7	Поняття нетрадиційних технік, їх історія та значення в розвитку дитячої творчості. Ознайомлення з різними видами нетрадиційних матеріалів і технік, класифікація за складністю, матеріалом та способом виконання. Педагогічні можливості цих технік для розвитку креативності, уяви та експериментальної діяльності дітей. Свобода самовираження, емоційне розвантаження та підвищення самооцінки дітей у процесі творчості.	2	-	
Самостійна робота *		6	10	

Лекція 11	Тема. Використання природних матеріалів як засобів малювання в художній творчості дітей	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 8	Використання природних матеріалів художній творчості. Розвиток тактильних відчуттів, дрібної моторики, фантазії та уяви через експериментування з різними фактурами. Педагогічні аспекти організації занять із природними матеріалами для формування емоційної та художньої чутливості дітей.	2	-	
Самостійна робота *		6	10	
Лекція 12	Тема. Графічні експериментальні техніки в дитячій творчості	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 9	Монотипія, кляксографія, гратографія та інші графічні експерименти. Розвиток спостережливості, нестандартного мислення та креативності дітей через експериментальні підходи до створення зображень. Методи організації практичної роботи для стимулювання художньої самостійності та уяви	2	-	
Самостійна робота *		6	10	
Лекція 13	Тема. Аплікаційно-колажні техніки з використанням різних матеріалів	2	-	1 раз на тиждень
Самостійна робота *	Використання аплікації та колажу для розвитку художнього смаку та просторового мислення дітей. Особлива увага приділяється застосуванню вторинних та відкидних матеріалів у творчості, що сприяє екологічній свідомості та креативності. Розвиток композиційного мислення, моторики та здатності до самовираження через роботу з матеріалом.	8	10	
Лекція 14	Тема. Техніки з використанням тканини, ниток, відбитків, штампів	2	-	1 раз на тиждень
Практичне заняття 10	Практичні прийоми використання нестандартних матеріалів для створення художніх образів. Розвиток координації рухів, сенсорного сприйняття та творчого самовираження дітей.	2	2	
Самостійна робота *		6	8	
Лекція 15	Тема. Інноваційні форми роботи з нетрадиційними техніками у дошкільній освіті	2	-	1 раз на тиждень
Самостійна робота *	Сучасні підходи до організації занять з використанням нетрадиційних технік, включаючи дистанційні та змішані форми навчання. Використання ігрових методів. Проєктна діяльність. Інтегровані форми роботи. Big Art як стимулювання креативності у самовираженні дітей.	8	10	

* Самостійна робота передбачає засвоєння матеріалу в позааудиторний час, підготовку практичних завдань, опрацювання рекомендованої літератури, підготовку до заліку.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни
Розвиток творчих здібностей дитини
в образотворчій діяльності

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Практичне заняття №1	Експрес-контроль №1	Питання з теми №1	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Індивідуальне практичне завдання: Аналіз дитячого малюнка	Проаналізувати малюнок дитини та визначити рівень її креативності. У ході аналізу здійснити оцінку розвитку ключових компонентів творчості: уяви, образного мислення, інноваційності та художньо-технічних навичок. На основі результатів сформулювати висновок про рівень творчих здібностей дитини та надати педагогічні рекомендації.	4 бали – проведений детальний і логічний аналіз малюнка з урахуванням усіх ключових компонентів творчості; визначений рівень креативності дитини обґрунтований прикладами; сформульовані змістовні педагогічні висновки та рекомендації. 3 бали – аналіз виконано достатньо повно, але з окремими недоліками в логіці чи аргументації; охоплено більшість компонентів творчості; висновки та рекомендації загалом коректні, але потребують уточнення. 2 бали – аналіз поверховий, охоплює лише частину компонентів творчості; висновки неповні або нечіткі; рекомендації загальні. 1 бал – аналіз фрагментарний і непослідовний; ключові компоненти творчості практично не враховані; висновки слабкі або відсутні. 0 балів – завдання не виконано або відповідь не відповідає поставленим вимогам.	4
Практичне заняття №2	Експрес-контроль №2	Питання з теми №2	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Практичне завдання: створення відео на синкретичне сприйняття кольору	Обрати колір та знайти музичний твір, який асоціюється з ним (за характером звучання, темпом, емоційним впливом). Створити коротке творче відео «Музика кольору», пояснивши зв'язок між кольором і музикою з точки зору емоційного та фізіологічного сприйняття. Вимоги до відео: тривалість 2–3 хв.; наявність візуального ряду (зображення, фото, власні ілюстрації чи відеофрагменти), що підкреслюють обраний колір; використання музичного супроводу, який відповідає емоційному впливу кольору; короткі текстові або усні пояснення щодо психологічного та фізіологічного впливу кольору й музики; цілісність, естетичність та	4 бали – завдання виконано повністю: відео відповідає вимогам, візуальний і музичний ряд гармонійні та творчо поєднані; надане чітке і змістовне пояснення зв'язку кольору і музики з точки зору фізіологічного та емоційного впливу; робота відзначається високим рівнем креативності та естетики. 3 бали – завдання виконано з незначними недоліками: відео відповідає основним вимогам, але візуальний або музичний ряд потребує більшої узгодженості; пояснення є, але подане не досить розгорнуто; рівень творчості добрий, проте менш оригінальний. 2 бали – завдання виконано частково: відео подане, але має спрощений характер; використані матеріали поверхові або слабо розкривають емоційний вплив кольору; пояснення короткі й неповні; креативність і естетика обмежені. 1 бал – завдання виконано фрагментарно: відео неповне або не відповідає вимогам, музика й візуальний ряд підібрані випадково; пояснення відсутні чи надто формальні; робота нецілісна. 0 балів – завдання не виконано або не відповідає поставленим вимогам.	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

		оригінальність виконання.		
Практичне заняття №3	Експрес-контроль №3	Питання з теми №3	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Робота в групах: дослідження кольору та розроблення концепції дизайну	Обрати один колір, ознайомитись із класифікацією кольорових асоціацій (Люшера, Еткінда, Вальтера), дослідити на теоретичному та візуально-аналітичному матеріалі його вплив на емоційний стан, настрої і творчу активність. У групах розробити концепцію кольорового дизайну для різних локацій закладу дошкільної освіти (ігрова, дослідницька, спальня, куточок відпочинку тощо). Візуалізувати ідеї за допомогою інструментів штучного інтелекту (створення ілюстрацій) та представити результати у формі мультимедійної презентації.	4 бали – повний та обґрунтований аналіз психологічного впливу кольору на дітей; створена концепція є цілісною, логічною та методично доцільною; ілюстрації креативні й відповідають завданню; презентація змістовна, структурована, із чіткими висновками. 3 бали – аналіз впливу кольору достатньо повний, але з окремими неточностями; концепція кольорового дизайну продумана, однак частково поверхнева; ілюстрації виконані, але потребують деталізації; презентація зрозуміла, проте менш виразна. 2 бали – аналіз кольору поверхневий; концепція кольорового дизайну неповна; ілюстрації частково відповідають завданню; презентація має слабку структурованість. 1 бал – завдання виконано формально, без належного аналізу й обґрунтування; концепція кольорового дизайну розроблена фрагментарно; ілюстрації та презентація примітивні. 0 балів – завдання не виконано.	4
Практичне заняття №4	Експрес-контроль №4	Питання з теми №4	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Практичне завдання: розроблення інтерактивної дидактичної казки	Скласти коротку дидактичну казку про колір. Створити ілюстрацію за допомогою ІІІ, яка відображає головний сюжет казки. Розробити завдання для дітей, пов'язане з казкою (ігрову вправу, художню творчість тощо). Оформити роботу у вигляді презентації інтерактивної казки з ілюстрацією, елементами завдань для дітей і коротким методичним поясненням. Форма звіту: мультимедійна презентація інтерактивної казки.	4 бали – Казка оригінальна, чітко структурована, відповідає віковим особливостям дошкільників; ілюстрація креативна й змістовно відображає сюжет; завдання для дітей продумані, спрямовані на розвиток емоційної сфери та творчості; презентація інтерактивна, логічно оформлена. 3 бали – Казка змістовна, але менш оригінальна; ілюстрація відповідає змісту, але потребує доопрацювання; завдання для дітей розроблені, проте не повністю відповідають віковим можливостям; презентація достатньо структурована. 2 бали – Казка проста і частково адаптована для дітей; ілюстрація поверхова; завдання для дітей загальні й не зовсім чіткі; презентація містить недоліки в оформленні. 1 бал – Казка неповна або запозичена; ілюстрація не відображає змісту; завдання для дітей формальні; презентація уривчаста. 0 балів – Завдання не виконано або не відповідає вимогам.	4
Практичне заняття №5	Експрес-контроль №5	Питання з теми №5	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Розробка циклу ігор на дослідження	Розробити цикл із 3–4 ігор, спрямованих на дослідження кольору дошкільниками. У структурі обов'язково подати: назву циклу	4 бали – Цикл ігор оригінальний, логічно структурований, відповідає віку дітей; ігри різноманітні та педагогічно доцільні; оформлення креативне, яскраве, зрозуміле для візуального сприймання; використані ілюстрації якісні та	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

	кольору для дітей дошкільного віку	(дитячу), мету, вік дітей, послідовність ігор, назву і хід кожної гри. Вимоги до оформлення: Створити візуальне представлення циклу ігор у вигляді постера, банера чи інфографіки. Для оформлення рекомендується використати доступні інструменти: Canva або Google Slides / PowerPoint, Crello (VistaCreate) чи інші безкоштовні онлайн-редактори. Робота має містити картинки (ілюстрації, фото, піктограми чи малюнки, можна згенеровані ШІ) та короткий текстовий зміст. Форма звіту: постер / банер / інфографіка з текстом та ілюстраціями.	тематично доречні. 3 бали – Цикл ігор загалом змістовний, але деякі ігри потребують доопрацювання; послідовність ігор не повністю обґрунтована; оформлення достатньо виразне, але має незначні недоліки. 2 бали – Цикл ігор містить загальні завдання без виразної педагогічної цінності; оформлення спрощене та поверхове; ілюстрації використані частково. 1 бал – Розроблений лише окремих фрагмент циклу; ігри неповні чи невідповідні віку; оформлення мінімальне або нечитабельне. 0 балів – Завдання не виконано або не відповідає вимогам.	
Практичне заняття №6	Експрес-контроль №6	Питання з теми №6	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Практичне завдання: розробка інтегрованого освітнього проекту (STREAM)	Робота в групах: Розробити інтегрований освітній проект для дітей дошкільного віку на тему «День народження кольору». У проекті передбачити: елементи казки; театралізацію; художню творчість; можливість інтеграції з освітніми напрямками STREAM (наука, технології, читання/мовлення, інженерія, мистецтво, математика); ігрові та дослідницькі активності для дітей. Оформлення завдання: презентація, що містить ілюстрації, зразки дидактичного матеріалу, інструктивні матеріали для педагога, посилання на додаткові ресурси чи матеріали.	4 бали – Проект оригінальний, інтегрований, містить чітку структуру та логіку; застосовано різні види діяльності (казка, театралізація, творчість, пізнавальні завдання); оформлення презентації яскраве, структуроване та з якісними ілюстраціями; представлено дидактичні матеріали й посилання на додаткові ресурси. 3 бали – Проект змістовний, але деякі елементи потребують доопрацювання; не всі освітні напрями інтегровані; презентація інформативна, але з певними недоліками у структурі чи дизайні. 2 бали – Проект частково відображає тему; інтеграція обмежена; творчі чи театралізовані елементи подані поверхово; презентація спрощена або з недостатньою кількістю матеріалів. 1 бал – Проект фрагментарний, з мінімальною кількістю змістових ідей; інтеграція майже відсутня; презентація слабо оформлена або нечитабельна. 0 балів – Завдання не виконано або зовсім не відповідає вимогам	4
Практичне заняття №7	Експрес-контроль №7	Питання з теми №7	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Індивідуальне практичне завдання: Створення каталогу нетрадиційних технік	Створити каталог нетрадиційних технік зображення, призначений для використання у початковій школі. Вимоги до виконання: Для кожної техніки оформити окрему картку з такими елементами: назва техніки; коротка інструкція, викладена	4 бали – каталог повністю відповідає вимогам: усі картки оформлені охайно та чітко, інструкції зрозумілі для дітей, ілюстративний матеріал якісний та відповідає техніці; наявне додаткове художнє оформлення, проявлено креативність і самостійність. 3 бали – каталог в основному відповідає вимогам: усі картки оформлені охайно, інструкції зрозумілі, ілюстративний матеріал в основному відповідає техніці; наявне художнє оформлення.	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

	зображення	зрозумілою мовою для дітей молодшого шкільного віку; ілюстративний матеріал (малюнок, фото або зразок, що відображає обрану техніку). Картки повинні бути охайно та чітко оформлені, з урахуванням естетичних вимог. Каталог може мати додаткове художнє оформлення (малюнки, аплікації, декоративні елементи, фотографії). Робота має бути виконана творчо та відображати індивідуальний підхід студента.	2 бали – каталог містить основні елементи, але інструкції подані частково незрозуміло, ілюстрації або фото не завжди відповідають техніці; оформлення потребує доопрацювання. 1 бал – завдання виконано частково: окремі картки відсутні або оформлені поверхово; інструкції складні для сприйняття дітьми, ілюстрації неякісні; творчий підхід майже не проявлено. 0 балів – завдання не виконано або подано матеріали, що не відповідають поставленим вимогам.	
Практичне заняття №8	Експрес-контроль №8	Питання з теми №8	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Практична робота: створення художнього образу з природних матеріалів	Створити художній образ, використовуючи природні матеріали (листя, гілочки, насіння, траву, квіти, камінці тощо). Робота має бути творчою, охайною та відображати особливості обраних матеріалів. До готової роботи необхідно зробити якісне фото та розмістити його на Padlet разом із короткими рекомендаціями щодо виготовлення (які матеріали використано, як підготовано, які кроки виконано). Рекомендації мають бути доступними для розуміння дітей.	4 бали – створено оригінальний художній образ із використанням різних природних матеріалів; робота охайна, творча; фото якісне; рекомендації чіткі, структуровані, доступні для дітей; матеріали на Padlet оформлені креативно. 3 бали – створено художній образ із використанням різних природних матеріалів; робота охайна; фото якісне; рекомендації не зовсім чіткі й структуровані, доступні для дітей; матеріали на Padlet. 2 бали – художній образ виконаний, але простий і маловиразний; використано обмежену кількість матеріалів; фото та рекомендації поверхові, недостатньо конкретні; Padlet оформлена без творчого підходу. 1 бал – робота виконана частково або формально; фото низької якості; рекомендації нечіткі, не відповідають завданню; відсутня охайність чи завершеність. 0 балів – завдання не виконане або подане з порушенням основних вимог (немає фото, рекомендацій чи роботи взагалі).	4
Практичне заняття №9	Експрес-контроль №9	Питання з теми №9	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Створення образу казкового персонажа	Створити малюнок у техніці плямографія, використовуючи фарби та різні матеріали для отримання плям. Перетворити отриману пляму на казковий образ, проявивши креативність і фантазію. Скласти коротку казку або опис історії, пов'язаної з отриманим образом. Розмістити фото малюнку та текст на Padlet, додавши короткий аналіз. Провести аналіз впливу техніки на розвиток учня молодших класів, зазначивши, як плямографія сприяє	4 бали – малюнок у техніці плямографія створено оригінально; пляма вдало перетворена на казковий образ; казка або опис історії повністю відповідає образу; фото та розміщення на Padlet охайні й наочні; проведено детальний аналіз впливу техніки на розвиток дитини, розкрито всі аспекти (дрібна моторика, уява, емоційна сфера, творчість). 3 бали – малюнок у техніці плямографія створено охайно; пляма перетворена на казковий образ; казка або опис історії в основному відповідає образу; фото та розміщення на Padlet охайні й наочні; проведено частковий аналіз впливу техніки на розвиток дитини, розкрито деякі аспекти. 2 бали – робота виконана частково: пляма перетворена на образ, але з обмеженою фантазією; казка поверхнева або коротка; фото та розміщення на Padlet	4

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

		розвитку дрібної моторики, уяви, емоційної сфери та творчого мислення. Робота повинна бути охайною, творчою та логічно оформленою, із чітким поясненням процесу й результату.	мінімальні; аналіз проведено поверхнево, без конкретизації впливу на розвиток учня. 1 бал – робота виконана формально: малюнок простий, пляма не перетворена на образ; казка відсутня або не пов'язана з роботою; фото/Padlet оформлені неохайно; аналіз відсутній або дуже загальний. 0 балів – завдання не виконано або подане з грубими порушеннями вимог (немає малюнка, казки, фото або аналізу).	
Практичне заняття №10	Експрес-контроль №10	Питання з теми №10	Тест складається із 2 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 0,5 балів	1
	Створення художнього образу та його дидактичне обґрунтування	Створити художній образ, використовуючи вторинні матеріали (наприклад: картонні коробки, тканинні клаптики, пляшки, кришки, залишки ниток, газети, пакувальний папір тощо). Скласти дидактичну казку або коротку історію, яка пояснює образ і може бути використана на занятті з дітьми. Визначити ключові параметри для педагогічного використання: заняття та тема; вікова група; завдання з використання прийому; опис прийому; компетентності, які формуються у дітей завдяки застосуванню цього прийому (творче мислення, сенсорний розвиток, дрібна моторика, емоційна сфера, комунікативні навички тощо). Робота повинна бути охайною, креативною та логічно оформленою, із чітким поясненням процесу створення художнього образу та дидактичного використання матеріалів.	4 бали – художній образ створено оригінально з використанням різних вторинних матеріалів; дидактична казка або історія логічно пов'язана з образом та придатна для використання на занятті; всі параметри заняття (напрямок, тема, група, завдання, опис прийому, компетентності) чітко зазначені; робота охайна, креативна та структурована. 3 бали – художній образ створено з використанням вторинних матеріалів; дидактична казка або історія пов'язана з образом для використання занятті; вказані деякі параметри заняття; робота охайна. 2 бали – робота частково виконана; використано обмежену кількість матеріалів; казка/історія поверхнева або не повністю пов'язана з образом; параметри уроку зазначені частково; оформлення мінімальне. 1 бал – робота виконана формально; образ простий, казка або історія відсутні або не відповідають завданню; параметри уроку не зазначені або нечіткі; оформлення неохайне. 0 балів – завдання не виконано або подане з грубими порушеннями вимог (немає образу, казки, опису прийому та параметрів уроку).	4
Проект Модулю	Проект «Інноваційні стратегії в розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку в образотворчій діяльності»	Етап 1. Написати тези про інноваційні підходи в розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Вимоги: відповідність тематиці; обсяг – 2–3 сторінки; наявність структурованих частин (актуальність, мета, основні положення, висновки); грамотність та академічний стиль; використання не менше 3 наукових джерел. Етап 2. Взяти участь у науково-практичній конференції з отриманням сертифікату та	10 балів – студент виконав обидва етапи на високому рівні: якісно написані та оформлені тези; участь у конференції, наявність сертифіката і публікації; продемонстровано глибокі знання про інноваційні підходи в розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. 8–9 балів – обидва етапи виконано якісно, але є незначні недоліки, знання методичних аспектів із розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку показано, але приклади частково узагальнені. 6–7 балів – один з етапів виконано частково, знання методики застосування інноваційних підходів у розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку подані поверхово, без глибокого аналізу.	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни Розвиток творчих здібностей дитини в образотворчій діяльності

	діяльності» (тривалість: упродовж вивчення курсу)	публікація тез. Вимоги: реєстрація та участь у конференції (онлайн/офлайн); отримання сертифіката учасника; публікація тез у збірнику матеріалів конференції.	4–5 балів – студент виконав лише один етап повністю, другий відсутній, методичні аспекти майже не відображені або згадані лише формально. 1–3 бали – завдання виконано поверхово, відсутні ключові елементи, знання методик не продемонстровані. 0 балів – проєкт не виконано.	
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання	Тестування Питання для підготовки: розміщено в Moodle	Тест складається із 20 запитань, максимальна оцінка за який становить 1 бал. Результат розраховується пропорційно кількості правильних відповідей. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється у 1 бал	20
	Творча робота: Створення відео майстер- класу з використанням прийому (техніки) розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. в образотворчій діяльності	Створити відео майстер-клас із використання прийому (техніки) розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Вимоги до відео: наявність титульного кадру з назвою прийому (техніки) та теми; зрозумілий, логічний і доступний показ етапів виконання; виразна подача матеріалу (чітке пояснення, коментарі або субтитри); яскраве й естетичне оформлення (світло, фон, якість відео); використання наочного матеріалу та інструментів для роботи. Додатково: Подати окремим файлом текстове завдання, у якому вказати: назву майстер-класу; мету; вікову категорію дітей; матеріали та обладнання; поетапний опис прийому (техніки); очікуваний результат та можливості для розвитку творчих здібностей.	20–16 балів – Відео повністю відповідає вимогам; подача зрозуміла, послідовна й естетично приваблива; матеріал подано творчо та оригінально; текстовий файл оформлено структуровано та грамотно; чітко простежується педагогічна цінність прийому (техніки). 15–11 балів – Відео в цілому якісне, але окремі етапи показано недостатньо чітко; є певні недоліки в структурі чи оформленні; текстовий файл містить усі необхідні елементи, але без глибокого педагогічного аналізу. 10–6 балів – Відео виконане частково, демонстрація прийому (техніки) неповна або поверхова; оформлення й подача недостатньо якісні; у текстовому файлі відсутні деякі обов'язкові елементи. 5–1 бал – Відео фрагментарне, не відповідає більшості вимог; подача невиразна; текстовий файл слабко оформлений або містить мінімальний зміст. 0 балів – Завдання не виконано або подано матеріал, що не відповідає темі. додаткові матеріали (картки, схеми, макети).	20
Усього за підсумкови й контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Базовий компонент дошкільної освіти. / авт. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнєєва О.Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М.А., Мордоус І.О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О.Д., Шевчук А. С. Наук. кер. Піроженко Т. О. Київ. 2021. 37 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Гагаріна Н., Бабіч Н. Світ творчої уяви та фантазії: навч.-метод. посібн. Кропивницький : КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 36 с.

3. Денисенко С. М. Теорія кольору: текст лекцій [Електронний ресурс]. Київ: Вид-во Нац. Авіац.ун-ту «НАУ-друк», 2021.

4. Жижиян Д., Шульга Л. Творчі майстер-класи для дітей: національні символи у мистецтві. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новачі, досвід та перспективи* : зб. тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (24 квітня 2025 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. Л. О. Суценко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. С. 108-110.

5. Етвуд Р. Життя в кольорі. Київ: ArtHuss, 2020. 272 с.

6. Іттен Й. Мистецтво кольору. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.

7. Красовська О. О. Підготовка майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до впровадження креативних технологій, нестандартних художніх технік на заняттях зображувальної та декоративної діяльності. *Теорія і практика професійної підготовки майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти та початкової школи в умовах ступеневого навчання : монографія* / авт. кол. : В. Є. Борова, Л. В. Ілюк, О. Ф. Кирилович та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовської. Рівне : О. Зень, 2021. 520 с. С. 270 - 306.

8. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. 124 с.

9. Шульга Л.М. Методичний супровід образотворчої діяльності дітей старшого дошкільного віку в умовах очної, змішаної та дистанційної освіти. Основні орієнтири розвитку системи освіти. Запорізької області в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» в умовах очної, дистанційної і змішаної освіти у 2025/2026 навчальному році. [Електронний ресурс] : метод. рекомендації: у 3-х ч. / відп. ред. О. В. Варецька; ред.-упорядник О. М. Байєр; ДОН ЗОДА, КЗ «ЗОППО» ЗОР. Ч. III. Дошкільна освіта. Запоріжжя : СТАТУС, 2025. С. 76-100.

10. Шульга Л.М. Нетрадиційні техніки малювання: історичний огляд та сучасне застосування в образотворчій діяльності дітей. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: новачі, досвід та перспективи* : зб. тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної

конференції з міжнародною участю (24 квітня 2025 року, м. Запоріжжя) / за заг. ред. Л. О. Сущенко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. С.269-272.

11. Шульга Л.М. Нетрадиційні техніки малювання та їх роль у розвитку дитини. Освіта та наука крізь виклики сьогодення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя 14-16 травня 2025 р.). Ел. зб. наук. праць ЗОППО. 2025. Випуск №1(59). <https://drive.google.com/file/d/1Gt5OuQLGjFejM3BCsj4vy8dJhi-t2azi/view>

12. Шульга Л.М. Організаційно-педагогічні умови емоційного благополуччя дитини в мистецькій діяльності. *Основні орієнтири розвитку системи освіти Запорізької області в контексті реалізації Концепції «Нова українська школа» в умовах очної, дистанційної та змішаної освіти у 2022/2023 навчальному році* : метод. рекомендації : у 2-х ч. / відп. ред., упор. О. Варецька ; ДОН ЗОДА, КЗ «ЗОППО» ЗОР. Ч. II. Навчально-методичне забезпечення загальної середньої освіти. Електронний аналог друкованого видання (електронна книга). Запоріжжя : СТАТУС, 2022. С.251-269.

13. Шульга Л.М. Педагогічний потенціал цифрових технологій у формуванні творчого сприймання мистецтва дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. *Перспективи та інновації науки*. 2025. №8 (54). С.950-961.

14. Шульга Л. Підготовка майбутніх педагогів до ефективного використання кольору в освітньому процесі. *Теорія і практика підготовки майбутніх педагогів в умовах сучасної освітньої парадигми* : монографія / за заг. ред. Л. О. Сущенко. Запоріжжя : ПП «АА Тандем», 2025. С. 217–243.

15. Шульга Л.М., Лазоренко Є.Г. Розвиток здатності дитини дошкільного віку до художньо-творчого самовираження засобами нетрадиційного малювання. Освіта та наука крізь виклики сьогодення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя 14-16 травня 2025 р.). Ел. зб. наук. праць ЗОППО. 2024. Випуск №1(59). <https://drive.google.com/file/d/1b4ZMkmIBk2zhjsZ8bPJNtUgl5ltO0Hyy/view>

16. Шульга Л.М., Рассказова А.С. Формування ціннісного ставлення до образотворчого мистецтва в процесі ознайомлення дітей дошкільного віку з нетрадиційними техніками зображення. Освіта та наука крізь виклики сьогодення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя 14-16 травня 2025 р.). Ел. зб. наук. праць ЗОППО. 2024. Випуск №1(59). <https://drive.google.com/file/d/1m6dVakn9WwTEzzK5bXFfa2LvesK2ahNbg/view>

17. Шульга Л.М., Фащевська Н.М. Нетрадиційні техніки малювання як засіб розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку. Освіта та наука крізь виклики сьогодення: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя 14-16 травня 2025 р.). Ел. зб. наук. праць ЗОППО. 2024. Випуск №1(59).

18. Shulha, L., Skomorovska, I., Fasolko, T., Mironenko, N., Zahorodnia, L., & Piddubna, O. (2022). The Latest Pedagogical Ideas for Development of Creative Abilities in Preschool Children. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 14(4), 69-93. <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/630>

19. Shulha, L., Hnizdilova, O., Matishak, M., Marchii-Dmytrash, T., Yaroslavtseva, M., & Chorna, H. (2021). Developing Creative Abilities in Preschoolers in Painting Classes via the Principles of Neuropedagogy and Psychology of Creativity in Ukraine. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13(4), 614-632. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.4/501>

20. Shulha, L., Bieliienka, G., Polovina, O., Kondratets, I., Novoseletska, I., & Ukhtoms`Ka, A. (2021). Postmodern Trends in Teaching Painting to Preschoolers in the Post-Soviet Space. *Postmodern Openings*, 12(3), 154-172. <https://doi.org/10.18662/po/12.3/333>

Інформаційні ресурси

1. Артгалерея нетрадиційних технік (ЗНУ). URL: <https://padlet.com/lnshulgazp/padlet-zvy8lmiuhp9xaucn> (дата звернення: 30.08.2025).

2. Барви натхнення: сайт студентської творчості (ЗНУ). URL: <https://surl.li/sbirvu> (дата

звернення: 30.08.2025).

3. Велика Л.Г. Казки з кольорознавства URL: <https://vseosvita.ua/library/zbirka-kazki-z-koloroznavstva-370709.html> (дата звернення: 25.08.2025).

4. Колірні шкали для візуалізації даних URL: <https://www.learnui.design/tools/data-color-picker.html> (дата звернення: 25.08.2025).

5. Мистецтво для дітей URL: <https://osvproekt.jimdofree.com/> (дата звернення: 25.08.2025).

6. Сайт Людмили Шульги «Дивовижне поряд» URL: <https://detyart.jimdofree.com/> (дата звернення: 30.08.2025).

7. Сайт НДЛ ЗОІППО з фасилітації гри URL: <https://ndlgra.jimdofree.com/> (дата звернення: 30.08.2025).

8. Технологічний парк художньо-педагогічних ідей URL: <https://tpark.jimdofree.com/> (дата звернення: 25.08.2025).

7. Регуляції і політики курсу**Відвідування занять. Регуляція пропусків.**

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу та курсу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 40 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://cutt.ly/YtAX6zCD>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положення про порядок прийому, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в ЗНУ: <https://cutt.ly/qrACe7l0>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою:
moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>